

6. mars 2012
SÍ-82816

Nefndasvið Alþingis
nefnadasvid@althingi.is
Austurstræti 8 – 10
150 Reykjavík

Efni: Umsögn um frumvarp til upplýsingalaga, 140. löggjafarþing,
366. mál.

Með tölvupósti dags. 8. febrúar sl., óskaði stjórnskipunar- og eftirlitsnefnd Alþingis eftir umsögn Seðlabanka Íslands um ofangreint frumvarp.

Seðlabankinn hefur eftirfarandi athugasemdir við lagafrumvarpið.

Í 6. gr. frumvarpsins eru talin upp gögn sem undanþegin eru upplýsingarétti. Í 4. tl. er kveðið á um að gögn sem ráðherra aflar frá sérfróðum aðilum vegna undirbúnings lagafrumvarpa séu undanþegin upplýsingarétti. Seðlabankinn telur að ákvæðið mætti ganga lengra varðandi gögn sem stjórnvöld afla frá sérfróðum aðilum. Í athugasemdum frumvarpsins við 4. tl. 6. gr. segir að þeir hagsmunir sem mæli með því að ákvæði þetta sé lögfest þannig að stjórnvöld eigi þess kost að halda slíkum álitserðum fyrst og fremst til innanhúsnota og til að undirbyggja stefnumörkun, vegi einfaldlega þyngra en hagsmunir almennings af því að fá aðgang að slíkum skjölum jafnskjótt og þau verði til. Þessi sömu rök geta einnig átt við um önnur stjórnvöld en ráðuneyti. Tilvik koma upp þar sem stjórnvald hefur ekki yfir að ráða þeirri sérfræðipækkingu sem nauðsynleg er við úrlausn mála og þarf því að leita til utanaðkomandi sérfræðinga. Vandséð er að hægt sé að tryggja að stjórnvald hafi ávallt fullnægjandi sérþekkingu á öllum atriðum sem taka þarf á og ætti ákvæðið því einnig að ná til gagna sem stjórnvald aflar frá sérfróðum aðilum. Þá telur Seðlabankinn, með sömu röksemdum, að fella eigi undir hugtakið „vinnugögn“ í skilningi 4. tl. 8. gr. frumvarpsins gögn sem stjórnvald aflar hjá sérfróðum aðilum við undirbúning máls.

Í 7. gr. frumvarpsins er fjallað um rétt almennings til aðgangs að gögnum um málefni starfsmanna þeirra aðila sem frumvarpið tekur til, þ.á.m. um nöfn, starfssvið og föst launakjör starfsmanna, sbr. 2. tl. 2. mgr. Hér vegast annars vegar á þeir hagsmunir að stuðlað sé að eðlilegu aðhaldi almennings með því að hæft starfsfólk sé ráðið í opinbera þjónustu og fjárhagslegum útgjöldum vegna starfanna og hins vegar mikilvægi þess að varðveita traust og trúnað í

starfssambandi stofnunar og starfsmanns. Seðlabankinn telur að launakjör starfsmanns sé slíkur þáttur í starfssambandi að trúnaður eigi að ríkja um launakjör einstakra starfsmanna, enda miklir hagsmunir fyrir opinberar stofnanir að hæfir umsækjendur sæki um störf og að hæft starfsfólk haldist í starfi. Óheftur aðgangur að upplýsingum um laun starfsmanna getur hindrað að hæfir einstaklingar leitist eftir störfum hjá hinu opinbera. Þá telur Seðlabankinn 3. mgr. 7. gr., sem kveður á um að heimilt sé að veita upplýsingar um viðurlög í starfi sem æðstu stjórnendur hafa sætt, þar á meðal vegna áminninga og brottvísana, mjög varhugaverða. Seðlabankinn tekur undir að á stjórnendum opinberra stofnana hvíli ríkari skyldur en almennt gerist. Orðalag ákvæðisins er hins vegar það óskýrt að hætta er á ómálefnalegum ákvörðunum við veitingu upplýsinga um viðurlög, enda segir í greinargerð með frumvarpinu að vega þurfi og meta í hverju tilfelli hvort vegi þyngra, hagsmunir almennings af vitneskju um slík viðurlög eða þeir hagsmunir viðkomandi starfsmanna að trúnaður ríki um slíkt. Þá kann að vera óvíst hvort ákvarðanir um að beita opinberan starfsmann viðurlögum standist fyrir dómi. Því geta komið upp þau tilvik að upplýst hafi verið um viðurlög sem síðan standast ekki fyrir dómstólum.

Seðlabanki Íslands gerir ekki aðrar athugasemdir við frumvarpið.

Virðingarfyllst,
SEÐLABANKI ÍSLANDS

Arnór Sighvatsson
aðstoðarseðlabankastjóri

Sigríður Logadóttir
aðallögfræðingur